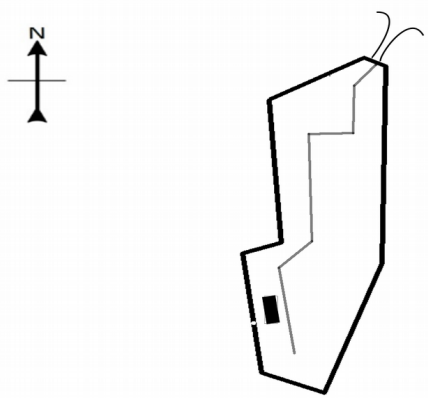

Karta ewidencyjna obiektu grobownictwa wojennego

Gmina: TRZEMESZNO

Nr ewidencyjny: 3003094_1

Rodzaj obiektu¹	Nazwa obiektu	Miejscowość
MOGIŁA ZBIOROWA	GRÓB POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH	TRZEMESZNO
Zdjęcie – widok ogólny	Kategoria	Powstanie Wielkopolskie 1918 – 1919
		Adres województwo / powiat / gmina
		WIELKOPOLSKIE / GNIEŹNIEŃSKI / TRZEMESZNO
		ulica / lokalizacja opisowa
		CMENTARZ PARAFIALNY, Aleje ks. Kowalskiego
		Właściciel / zarządca terenu / działka nr
		Parafia rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny; Plac Kosmowskiego 8. 300309_4.0004.128
		Kwaterna, rząd / ewent. lokalizacja opisowa
		Sektor B1 GPS: 52°33'23.2"N 17°48'47.0"E \52.556444,17.813056
Podstawowa informacja o pochowanych	POWSTAŃCY WIELKOPOLSCY (16 osób)	
Datowanie	W 1926 r. - Powstańców pochowano w Mauzoleum (centrum cmentarza); w czasie wojny decyzją Niemców pomnik rozebrano, a trumny przeniesiono na obecne miejsce spoczynku.	
Forma ochrony	GRÓB WOJENNY	
Wymiary (szer., głęb., wys.)	704 cm. x 426 cm. x 116 cm. Stele boczne (wys. x szer.): 174 cm. x 69 cm. Stela centralna (wys. x szer.): 141 cm. x 108 cm. Stela mjr Wlekińskiego (wys. x szer.): 60 cm. x 81 cm.	
Material	Granit, beton.	

Szkie sytuacyjny		Opis obiektu i inskrypcje																	
		<p>Grób ujęty w niskie obramienie skokowe zaakcentowane prostokątnymi słupkami. W jego wnętrzu znajdują się: tablica inskrypcyjna poświęcona Władysławowi Wleklińskiemu, dwie tablice poświęcone Powstańcom, którzy brali udział w Powstaniu, a których szczątki znajdują się na terenie gminy Trzemeszno, tablica z nazwiskami poległych w 1918/1919 r. oraz dwie tablice informujące o odnowieniu pomnika i fundatorach. W centralnej części grobu umieszczono krzyż łaćski.</p> <p>Inskrypcja:</p> <table border="1"> <tr> <td> <p>Tablica 1:</p> <p>Matko Polsko ! Nie płacz nad grobem naszym. Idąc bowiem wiernie drogą Twych wskazań, z radością oddaliśmy życie dla odzyskania Twojej wolności. Teraz mając zmartwychwstać w Chrystusie, Ciebie o najukochańsza już zmartwychwstałą pozdrawiamy, życząc Ci największej szczęśliwości. Matko najdroższa bądź pozdrowiona !</p> <p>Tu spoczywają bohaterowie Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 r. kompanii trzemeszeńskiej</p> <table> <tr> <td>Marcin Balski</td> <td>Kazimierz Gallus</td> </tr> <tr> <td>Sylwester Grajkowski</td> <td>Józef Guziołek</td> </tr> <tr> <td>Bolesław Jagła</td> <td>Henryk Kajetaniak</td> </tr> <tr> <td>Zygmunt Kołodziejczak</td> <td>Józef Marchlewicz</td> </tr> <tr> <td>Andrzej Odebralski</td> <td>Stanisław Ornatek</td> </tr> <tr> <td>Zygmunt Potulny</td> <td>Antoni Priebe</td> </tr> <tr> <td>Stanisław Różański</td> <td>Andrzej Sternalski</td> </tr> </table> </td> <td> <p>c.d tablicy nr 1</p> <p>Marian Weber Ludwik Wiśniewski oraz dowódca mjr Władysław Wlekliński</p> <p>Wbudowany pomnik zniszczył w 1939 roku najeźdźca hitlerowski. Trumny powstańców przeniesiono w obecną miejscę. Wołą dowódcy kompanii trzemeszeńskiej było spocząć wśród swoich podkomendnych.</p> <p>Spoczywajcie w pokoju Wdzięczni na zawsze mieszkańcy.</p> </td> </tr> </table>		<p>Tablica 1:</p> <p>Matko Polsko ! Nie płacz nad grobem naszym. Idąc bowiem wiernie drogą Twych wskazań, z radością oddaliśmy życie dla odzyskania Twojej wolności. Teraz mając zmartwychwstać w Chrystusie, Ciebie o najukochańsza już zmartwychwstałą pozdrawiamy, życząc Ci największej szczęśliwości. Matko najdroższa bądź pozdrowiona !</p> <p>Tu spoczywają bohaterowie Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 r. kompanii trzemeszeńskiej</p> <table> <tr> <td>Marcin Balski</td> <td>Kazimierz Gallus</td> </tr> <tr> <td>Sylwester Grajkowski</td> <td>Józef Guziołek</td> </tr> <tr> <td>Bolesław Jagła</td> <td>Henryk Kajetaniak</td> </tr> <tr> <td>Zygmunt Kołodziejczak</td> <td>Józef Marchlewicz</td> </tr> <tr> <td>Andrzej Odebralski</td> <td>Stanisław Ornatek</td> </tr> <tr> <td>Zygmunt Potulny</td> <td>Antoni Priebe</td> </tr> <tr> <td>Stanisław Różański</td> <td>Andrzej Sternalski</td> </tr> </table>	Marcin Balski	Kazimierz Gallus	Sylwester Grajkowski	Józef Guziołek	Bolesław Jagła	Henryk Kajetaniak	Zygmunt Kołodziejczak	Józef Marchlewicz	Andrzej Odebralski	Stanisław Ornatek	Zygmunt Potulny	Antoni Priebe	Stanisław Różański	Andrzej Sternalski	<p>c.d tablicy nr 1</p> <p>Marian Weber Ludwik Wiśniewski oraz dowódca mjr Władysław Wlekliński</p> <p>Wbudowany pomnik zniszczył w 1939 roku najeźdźca hitlerowski. Trumny powstańców przeniesiono w obecną miejscę. Wołą dowódcy kompanii trzemeszeńskiej było spocząć wśród swoich podkomendnych.</p> <p>Spoczywajcie w pokoju Wdzięczni na zawsze mieszkańcy.</p>
<p>Tablica 1:</p> <p>Matko Polsko ! Nie płacz nad grobem naszym. Idąc bowiem wiernie drogą Twych wskazań, z radością oddaliśmy życie dla odzyskania Twojej wolności. Teraz mając zmartwychwstać w Chrystusie, Ciebie o najukochańsza już zmartwychwstałą pozdrawiamy, życząc Ci największej szczęśliwości. Matko najdroższa bądź pozdrowiona !</p> <p>Tu spoczywają bohaterowie Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 r. kompanii trzemeszeńskiej</p> <table> <tr> <td>Marcin Balski</td> <td>Kazimierz Gallus</td> </tr> <tr> <td>Sylwester Grajkowski</td> <td>Józef Guziołek</td> </tr> <tr> <td>Bolesław Jagła</td> <td>Henryk Kajetaniak</td> </tr> <tr> <td>Zygmunt Kołodziejczak</td> <td>Józef Marchlewicz</td> </tr> <tr> <td>Andrzej Odebralski</td> <td>Stanisław Ornatek</td> </tr> <tr> <td>Zygmunt Potulny</td> <td>Antoni Priebe</td> </tr> <tr> <td>Stanisław Różański</td> <td>Andrzej Sternalski</td> </tr> </table>	Marcin Balski	Kazimierz Gallus	Sylwester Grajkowski	Józef Guziołek	Bolesław Jagła	Henryk Kajetaniak	Zygmunt Kołodziejczak	Józef Marchlewicz	Andrzej Odebralski	Stanisław Ornatek	Zygmunt Potulny	Antoni Priebe	Stanisław Różański	Andrzej Sternalski	<p>c.d tablicy nr 1</p> <p>Marian Weber Ludwik Wiśniewski oraz dowódca mjr Władysław Wlekliński</p> <p>Wbudowany pomnik zniszczył w 1939 roku najeźdźca hitlerowski. Trumny powstańców przeniesiono w obecną miejscę. Wołą dowódcy kompanii trzemeszeńskiej było spocząć wśród swoich podkomendnych.</p> <p>Spoczywajcie w pokoju Wdzięczni na zawsze mieszkańcy.</p>				
Marcin Balski	Kazimierz Gallus																		
Sylwester Grajkowski	Józef Guziołek																		
Bolesław Jagła	Henryk Kajetaniak																		
Zygmunt Kołodziejczak	Józef Marchlewicz																		
Andrzej Odebralski	Stanisław Ornatek																		
Zygmunt Potulny	Antoni Priebe																		
Stanisław Różański	Andrzej Sternalski																		
Stan zachowania i najważniejsze postulaty konserwatorskie	Bibliografia	Dane dot. osób pochowanych, okoliczności śmierci, pierwotnego miejsca pochówku; historia obiektu itp.																	
Stan grobu bardzo dobry.	<p>Olszewski Wiesław, Jastrząb Łukasz, <i>Lista strat Powstania Wielkopolskiego od 27 grudnia 1918 roku do 8 marca 1920 roku</i>. Koszalin 2009. (poz. 45 Balski Marian, poz. 421 – Gajewski Sylwester, poz. 426 – Galus Kazimierz, poz. 540 – Guziołek Józef, poz. 591 – Jagła Bolesław, poz. 791 – Kołodziejczak Zygmunt, poz. 1119 – Marchlewicz Józef, poz. 1445 – Odebralski Andrzej, poz. 1463 Ornatek Stanisław, poz. 1611 – Potulny Zygmunt, poz. 1704 – Różański Stanisław, poz. 1854 – Sternalski Andrzej, poz. 2097 – Weber Marian, poz. 2162 – Wiśniewski Ludwik, poz. 75 str. 470 – Priebe Antoni.</p> <p>Mauzoleum Powstańców Wielkopolskich na cmentarzu parafialnym w Trzemesznie [w:] http://www.trzemeszno.msarwer.pl/content.php?tr=cl&cms_id=272&p= [dostęp: 20.07.2018 r.</p>	<p>W grobie pochowani są – patrz tablica inskrypcyjna nr 1.</p> <p>Staraniem księdza Marcelego Kowalskiego na cmentarzu parafialnym w Trzemesznie wybudowano w 1926 r. Mauzoleum, w którego krypcie złożono trumny z ciałami poległych Powstańców. Uroczyste poświęcenie pomnika nastąpiło 16 czerwca 1929 r., którego dokonał biskup Antoni Laubitz. Niemcy po wkroczeniu do Trzemeszna nakazali rozbiorę monumentu. Od zniszczenia udało się zachować tablicę inskrypcyjną oraz metalowy krzyż wieńczący obelisk. Trumny z ciałami powstańców przeniesiono kilkanaście metrów dalej do specjalnie wykopanego dołu. Po zakończeniu wojny, miejsce w którym pochowano powstańców, po przeniesieniu z Mauzoleum, upamiętniono grobem.</p> <p>W 2008 r. Rada Pamięci Ochrony Walk i Męczeństwa oraz Wielkopolski Urząd Wojewódzki przekazały środki finansowe na odbudowę Mauzoleum, jednakże nieco skromniejszego niż to przedwojenne.</p> <p>Warto dodać, że zgodnie z ostatnią wolą, pośród swoich żołnierzy został pochowany mjr Władysław Wlekliński - zmarły w 1946.</p>																	
Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data, podpis):		Bartosz Biegała, 20.07.2018 r. /Aktualizacja 28.01.2019 r. /																	